

Παράδειγμα αξιοποίησης των ΤΠΕ στα πλαίσια ενός συνεργατικού έργου eTwinning στο μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Αρτοπούλου Έλενα- Νότα

Εκπαιδευτικός κλ. ΠΕ07, Β/θμιας Εκπαίδευσης, artopoulouelena@gmail.com

Περίληψη

Λαμβάνοντας υπόψη τις νέες προκλήσεις και απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής αλλά και την ανάγκη προσαρμογής του σχολείου σ' αυτές, το άρθρο αυτό αναφέρεται αρχικά στις δεξιότητες και ικανότητες που πρέπει να καλλιεργεί πλέον δια βίου κάθε άνθρωπος και ιδιαίτερα οι μαθητές μας, εστιάζοντας κυρίως στην ψηφιακή και τη γλωσσική ικανότητα. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί στη χώρα μας για την καλλιέργεια αυτών των δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο μάθημα των Ξένων Γλωσσών αλλά και τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση της πλατφόρμας eTwinning σε συνεργατικά σχολικά προγράμματα. Το άρθρο στοχεύει τέλος στην ανάδειξη ενός παραδείγματος αξιοποίησης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στα πλαίσια υλοποίησης του βραβευμένου με Εθνική και με Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας συνεργατικού έργου eTwinning „Deutsch- eine Hiitparade“, το οποίο υλοποιήθηκε στο μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας στο 5^ο Γυμνάσιο Π. Φαλήρου κατά το σχολικό έτος 2019-2020 με την σύμπραξη πέντε σχολείων από την Ελλάδα, την Τουρκία, την Ουκρανία, τη Λιθουανία και την Τσεχία.

Λέξεις κλειδιά: eTwinning, ΤΠΕ, Γερμανικά

Εισαγωγή

Σε έναν ραγδαία μεταβαλλόμενο και έντονα διασυνδεδεμένο κόσμο, κάθε άνθρωπος θα πρέπει σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (2018) να είναι πλέον εφοδιασμένος με ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και ικανοτήτων τις οποίες θα πρέπει να αναπτύσσει διαρκώς. Σε αυτές συγκαταλέγονται η *Ικανότητα γραμματισμού*, η *Γλωσσική ικανότητα*, η *Μαθηματική ικανότητα* και οι *ικανότητες στις θετικές επιστήμες*, την *τεχνολογία* και τη *μηχανική*, η *Ψηφιακή ικανότητα*, η *Προσωπική, κοινωνική και μαθησιακή ικανότητα*, η *Ικανότητα του πολίτη*, η *Επιχειρηματική ικανότητα* και η *Πολιτιστική γνώση και έκφραση*. Στο παρόν άρθρο θα επικεντρωθούμε ωστόσο στην ψηφιακή και τη γλωσσική ικανότητα.

Η ψηφιακή ικανότητα περιλαμβάνει σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (2018) την υπεύθυνη χρήση και ενασχόληση με τις ψηφιακές τεχνολογίες για τη μάθηση, την εργασία και τη συμμετοχή στην κοινωνία με αυτοπεποίθηση και κριτικό πνεύμα. Περιλαμβάνει επίσης την παιδεία στις πληροφορίες και τα δεδομένα, την επικοινωνία και τη συνεργασία, τη δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου, την ασφάλεια και την επίλυση προβλημάτων. Ως γλωσσική ικανότητα ορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (2018) η κατάλληλη και αποτελεσματική ικανότητα χρήσης διαφορετικών γλωσσών με σκοπό την επικοινωνία. Στηρίζεται στην ικανότητα κατανόησης, έκφρασης και ερμηνείας εννοιών, σκέψεων, συναισθημάτων, γεγονότων και απόψεων τόσο σε προφορική όσο και σε γραπτή μορφή σε ένα κατάλληλο φάσμα κοινωνικών και πολιτιστικών περιβαλλόντων ανάλογα με τις επιθυμίες και τις ανάγκες του καθενός.

Αξιοσημείωτο ωστόσο είναι το γεγονός πως σε όλο το φάσμα των βασικών ικανοτήτων είναι ενσωματωμένες δεξιότητες όπως η κριτική σκέψη, η επίλυση προβλημάτων, η ομαδική εργασία και η συνεργασία στα πλαίσια μιας ομάδας, οι δεξιότητες επικοινωνίας και διαπραγμάτευσης, οι αναλυτικές και οι διαπολιτισμικές δεξιότητες και η δημιουργικότητα.

Προσαρμογή του σχολείου στις προκλήσεις και απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής στο μάθημα των Ξένων Γλωσσών μέσω της πλατφόρμας eTwinning

Πρόσφατες έρευνες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου καταδεικνύουν εν γένει χαμηλό επίπεδο επάρκειας μεταξύ των μαθητών ως προς την απόκτηση γλωσσικών ικανοτήτων στο τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης παρά τις στοχευμένες επενδύσεις στην εκμάθηση και διδασκαλία των ξένων γλωσσών. Για την αντιμετώπιση αυτών των ελλείψεων το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (2018) συστήνει ανάμεσα σε άλλα τη χρήση μιας ποικιλίας προσεγγίσεων και περιβαλλόντων μάθησης, όπως

της διερευνητικής και συνεργατικής μάθησης, των νέων τεχνολογιών και του eTwinning, μιας και προσφέρουν δυνατότητες για ενεργό συμμετοχή των μαθητών στη διαδικασία της μάθησης, για εξατομικευμένη/διαφοροποιημένη διδασκαλία, για την καλλιέργεια του ψηφιακού γραμματισμού αλλά και ένα πλαίσιο αυτονομίας και αυθεντικής επικοινωνίας στη ξένη γλώσσα.

Λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις αυτές αλλά και ορισμένες βασικές αρχές της θεωρίας μάθησης του Εποικοδομητισμού (constructivism), όπως η ενεργή εμπλοκή των μαθητών, η ανάληψη πρωτοβουλιών, η επικοινωνία, η συνεργατική μάθηση, η διάδραση και η ολιστική προσέγγιση της ξένης γλώσσας σε ένα ανοικτό, αυθεντικό και πολυδιάστατο μαθησιακό περιβάλλον (Wolff (2002: 365), Overmann (2002: 203, 204)) εκπονήθηκε στη χώρα μας το 2011 το *Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ)* το οποίο εφαρμόζεται υποχρεωτικά από το Σεπτέμβριο του 2016 στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Παράλληλα, εκδόθηκε και ο *Οδηγός του Εκπαιδευτικού των Ξένων Γλωσσών*.

Τόσο στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες όσο και στον Οδηγό του Εκπαιδευτικού των Ξένων Γλωσσών τονίζεται η αναγκαιότητα της χρήσης των σύγχρονων τεχνολογιών στο μάθημα της ξένης γλώσσας μιας και στη συλλογική συνείδηση οι σύγχρονες τεχνολογίες αποτελούν ένδειξη κοινωνικής ανάπτυξης, αλλά και ποιοτικότερης παιδείας, ενώ αποτελεί γενική παραδοχή ότι η απαρχή για την ανανέωση και αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος βρίσκεται στις σύγχρονες τεχνολογίες. Επίσης, επισημαίνεται ότι η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία αποτελεί βασική συνιστώσα της νέας πραγματικότητας του ψηφιακού σχολείου, όπως ορίζεται από το Υπουργείο Παιδείας, μιας και ένας κύριος άξονας του Ψηφιακού Σχολείου υπήρξε η αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία (Χαρτζουλάκης & Χρύσου, 2013).

Ως ενδεικτικό παράδειγμα δημιουργικής χρήσης και ενσωμάτωσης των σύγχρονων τεχνολογιών στο ξενόγλωσσο μάθημα αναφέρεται στον Οδηγό του Εκπαιδευτικού Ξένων Γλωσσών η εφαρμογή συνεργατικών σχεδίων εργασίας ανάμεσα σε αδελφοποιημένες διεθνείς τάξεις μέσω της πλατφόρμας eTwinning καθώς βασίζονται στη χρήση του διαδικτύου ως πηγής πληροφόρησης και επικοινωνίας και στοχεύουν στην επεξεργασία των επιμέρους πτυχών ενός θέματος στα πλαίσια ομάδων εργασίας. Επισημαίνεται ακόμη ότι τα συνεργατικά σχέδια εργασίας, ιδίως στα πλαίσια ενός έργου eTwinning, αξιοποιούν πραγματικές καταστάσεις επικοινωνίας που ευνοούν τη γλωσσική και διαπολιτισμική μάθηση. (Χαρτζουλάκης & Χρύσου, 2013).

Οφέλη από τη χρήση της πλατφόρμας συνεργατικής μάθησης eTwinning σε σχολικά προγράμματα

Το eTwinning προάγει τη συνεργασία των σχολείων στην Ευρώπη μέσω της χρήσης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) παρέχοντας στα σχολεία υποστήριξη, εργαλεία και υπηρεσίες. Στα συνεργατικά σχολικά προγράμματα eTwinning οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται και διοργανώνουν δραστηριότητες για τους μαθητές τους, οι οποίοι αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο, αλληλεπιδρούν, ερευνούν, λαμβάνουν αποφάσεις, αναπτύσσουν ψηφιακό και κριτικό γραμματισμό, σέβονται ο ένας τον άλλον και αποκτούν δεξιότητες του 21ου αιώνα, μιας και τα έργα eTwinning προϋποθέτουν τη συμμετοχή όλων των μελών της ομάδας. Ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία του eTwinning είναι επίσης η συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, μαθητών, σχολείων, γονέων και τοπικών αρχών.

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Υπηρεσίας Υποστήριξης του eTwinning η πλατφόρμα είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη ιδίως ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών μιας και η χρήση των ΤΠΕ στα πλαίσια των προγραμμάτων συνεργατικής μάθησης ενισχύει ανάμεσα σε άλλα την άμεση επικοινωνία των μαθητών με συνομηλίκους τους από άλλες χώρες, ακόμη και σε πραγματικό χρόνο π.χ. μέσω τηλεδιάσκεψης, προσφέροντάς τους δυνατότητες διάδρασης, όπως κανένα άλλο πλαίσιο μαθήματος (Wastiau et al., 2011). Κατ' αυτόν τον τρόπο αυξάνονται σημαντικά τα κίνητρα των μαθητών για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας, ενώ παράλληλα προάγονται οι γλωσσικές και επικοινωνιακές τους δεξιότητες.

Παράδειγμα αξιοποίησης των ΤΠΕ στα πλαίσια του συνεργατικού έργου eTwinning „Deutsch- eine Hitparade“ στο μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Στο έργο „Deutsch-eine Hitparade“ συμμετείχαν συνολικά 5 σχολεία (Ελλάδα, Τουρκία, Λιθουανία, Ουκρανία, Τσεχία), 6 εκπαιδευτικοί και 67 μαθητές/μαθήτριες. Στόχος του έργου, το οποίο στηρίχθηκε στις αρχές της βιωματικής, της διερευνητικής και της διαφοροποιημένης μάθησης, ήταν να ενισχυθεί το κίνητρο των μαθητών για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας, να καλλιεργηθούν οι επικοινωνιακές και ψηφιακές τους δεξιότητες και να εμπλακούν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία μέσω της μουσικής και θεμάτων που άπτονται στα ενδιαφέροντά τους και στη διδακτέα ύλη. Επίσης, στόχευε στην εκμάθηση και εμπάθυνση νέου λεξιλογίου, γραμματικών φαινομένων και εκφραστικών μέσων με παιχνιδιώδη τρόπο, στην ανάπτυξη κοινών στόχων και την καλλιέργεια της συνεργασίας, της δημιουργικότητας, της κριτικής σκέψης και της διάδρασης ανάμεσα στους μαθητές των συμμετεχόντων σχολείων. Τέλος, αποσκοπούσε στην ενίσχυση της αυτόνομης μάθησης και της αυτενέργειας, στην ανάπτυξη πολλαπλών γραμματισμών, στη χρήση της τεχνολογίας και στη διαπολιτισμική μάθηση.

Παιδαγωγική Καινοτομία και Δημιουργικότητα

Στο έργο αυτό, το οποίο υλοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα Οκτώβριος 2019- Μάρτιος 2020 μία φορά την εβδομάδα μετά την λήξη του ωρολογίου προγράμματος, συμμετείχαν από το σχολείο μας (5^ο Γυμνάσιο Π. Φαλήρου) 24 μαθητές/μαθήτριες από συνολικά 41 μαθητές/μαθήτριες της Α' Γυμνασίου που έχουν επιλέξει τα Γερμανικά ως β' ξένη γλώσσα. Στην αρχή του έργου οι μαθητές κλήθηκαν να απαντήσουν σε ένα ψηφιακό ερωτηματολόγιο προκειμένου να αποτυπωθούν πρότερες εμπειρίες τους με έργα eTwinning, να αυτό-αξιολογήσουν τις γλωσσικές και ψηφιακές τους ικανότητες αλλά και για να εκφράσουν τα ενδιαφέροντα, τα κίνητρά για την εκμάθηση της γλώσσας και τις προσδοκίες τους από το μάθημα των Γερμανικών και το έργο eTwinning. Κατόπιν, οι μαθητές/μαθήτριες κλήθηκαν να απαντήσουν ένα διαγνωστικό- κατατακτήριο τεστ, προκειμένου να εξάγω συμπεράσματα σχετικά με το γνωστικό τους επίπεδο και τις γλωσσικές, γραμματικές και λεξιλογικές τους ικανότητες πριν την έναρξη του έργου. Το ίδιο διαγνωστικό τεστ απάντησαν και οι μαθητές/μαθήτριες που δεν συμμετείχαν στο έργο ώστε να γίνει σύγκριση των αποτελεσμάτων.

Το έργο είχε ως στόχο να συνδέσει μέσω της μουσικής και της αξιοποίησης τραγουδιών τα συναισθήματα και τα ενδιαφέροντα των μαθητών με την ξένη γλώσσα και στηρίχθηκε στις αρχές της βιωματικής (δημιουργία e-Book για να παρουσιάσουν οι μαθητές τον εαυτό τους στους εταίρους τους, χρήση τραγουδιών και παιχνιδιών, τηλεδιάσκεψη με τους εταίρους, δημιουργία βίντεο μαγειρικής με μία παραδοσιακή συνταγή κάθε χώρας, συγγραφή συνεργατικού κειμένου με θέμα τα χόμπι των μαθητών), της διερευνητικής (δημιουργία λογότυπου/αφίσας για το έργο, δημιουργία συνεργατικού καταλόγου παραδοσιακών φορεσιών της κάθε χώρας, δημιουργία αφίσας με έθιμα και τοπικές/διεθνείς γιορτές) και της διαφοροποιημένης μάθησης (κάθε μαθητής ανέλαβε πρωτοβουλίες και αντίστοιχο ρόλο στα πλαίσια της ομάδας του ανάλογα με τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντά του). Για τον σκοπό αυτό οι μαθητές/μαθήτριες εργάστηκαν ομαδοσυνεργατικά με τη μέθοδο project σε 6 τετραμελείς ομάδες στις οποίες χωρίστηκαν με βάση τις γλωσσικές τους ταυτότητες, τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά τους.

Σε όλες τις δραστηριότητες οι μαθητές και οι μαθήτριες βρίσκονταν στο επίκεντρο της μαθησιακής διαδικασίας, ανέλαβαν πρωτοβουλίες, συνέλεξαν πληροφορίες από το διαδίκτυο, έκαναν χρήση ποικίλων ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών, αντάλλαξαν απόψεις και ιδέες, συνεργάστηκαν για την επίτευξη ενός κοινού στόχου/αποτελέσματος και εργάστηκαν αυτόνομα, ενώ μετά την ολοκλήρωση του έργου, οι μαθητές απάντησαν σε ένα [ψηφιακό ερωτηματολόγιο](#) αναστοχασμού/αποτίμησης προκειμένου να αξιολογήσουν οι ίδιοι/ίδιες την πρόδοό τους σε σχέση με τις γλωσσικές και ψηφιακές τους ικανότητες, αλλά και την επιτυχία του έργου, τις δραστηριότητές του και την εκπλήρωση των προσδοκιών τους από αυτό. Έπειτα, συμπλήρωσαν το ίδιο γλωσσικό τεστ που είχαν απαντήσει και πριν την έναρξη του έργου με στόχο τη διερεύνηση και την αξιολόγηση της γλωσσικής και μαθησιακής τους προόδου σε σχέση με την αρχή του έργου eTwinning, αλλά και σε σχέση με τους συμμαθητές/τις συμμαθήτριές τους που δεν συμμετείχαν στο έργο.

Ενσωμάτωση στη διδακτέα ύλη

Οι δραστηριότητες του έργου υλοποιήθηκαν στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου και στηρίχθηκαν στο ΕΠΣ Ξένων Γλωσσών, τους στόχους και επικοινωνιακούς του δείκτες για το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών στην Α' Γυμνασίου στα Γερμανικά και τη διδακτέα ύλη του σχολικού εγχειρίδιου (κεφάλαια 1-4). Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω οι μαθητές ανάμεσα σε άλλα συστήθηκαν και περιέγραψαν την οικογένειά τους μέσω ενός eBook, έφτιαξαν μια ψηφιακή αφίσα με τοπικές και διεθνείς γιορτές και έθιμα και ένα βίντεο μαγειρικής, συνδημιούργησαν έναν κατάλογο με παραδοσιακές φορεσιές της χώρας τους, αντάλλαξαν ευχετήριες κάρτες, έπαιξαν ένα διαδραστικό κουίζ, παρουσίασαν τα χόμπι τους σε ένα συνεργατικό έγγραφο και τραγούδησαν αντίστοιχα τραγούδια αναπτύσσοντας τις επικοινωνιακές και ψηφιακές τους δεξιότητες. Συγκεκριμένα, οι μαθητές ασκήθηκαν στην κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου βελτιώνοντας τις γνώσεις τους στη γλώσσα στόχο, εμβάθυναν στο λεξιλόγιο, τη γραμματική και τα εκφραστικά μέσα των ενοτήτων του σχολικού εγχειριδίου συνδιαμορφώνοντας αυθεντικά πολυτροπικά κείμενα, εξοικειώθηκαν με τη χρήση διάφορων ψηφιακών εργαλείων και την ανάρτηση υλικού στο Twinspace, αναζήτησαν πληροφορίες και εικόνες από το διαδίκτυο, ανέπτυξαν πολλαπλούς γραμματισμούς όπως ο γλωσσικός, ο ψηφιακός, ο επικοινωνιακός/κοινωνικός, ο διαπολιτισμικός, ο κριτικός, ο πολυτροπικός και ο οπτικός, έμαθαν να χρησιμοποιούν διαφορετικούς σημειωτικούς πόρους προκειμένου να μεταφέρουν το επιδιωκόμενο μήνυμα στους αποδέκτες των κειμένων τους και καλλιέργησαν δεξιότητες ώστε να μπορούν και μελλοντικά να αξιοποιήσουν την τεχνολογία για τις ανάγκες του μαθήματος. Για τον σκοπό αυτό παρουσιάστηκαν εξ αρχής αναλυτικά στα παιδιά ο σχεδιασμός, οι στόχοι και οι δραστηριότητες του έργου ανά μήνα, ενώ δόθηκε έμφαση στην επικοινωνία, την καλλιέργεια ομαδικότητας, συνεργασίας, κριτικής και δημιουργικής σκέψης και στην ανάληψη πρωτοβουλιών. Τέλος, αξιοποιήθηκαν γνώσεις από τα μαθήματα των Εικαστικών και της Πληροφορικής.

Σύμπραξη των σχολείων- συνεργατών

Όλοι οι στόχοι, οι δραστηριότητες και τα τελικά προϊόντα σχεδιάστηκαν εξ αρχής ισότιμα από τις χώρες- ιδρυτές του έργου (Ελλάδα- Τουρκία) και εμπλουτίστηκαν με τις προτάσεις των άλλων εταίρων μέσω διαρκούς επικοινωνίας και συνεργασίας. Έπειτα, ακολούθησε ο επιμέρους καταμερισμός των εργασιών μεταξύ των συνεργατών στο Twinspace και καθορίστηκε το εξής χρονοδιάγραμμα δραστηριοτήτων:

- **Οκτώβριος:** Δημιουργία λογότυπου και αφίσας του έργου (από κοινού επιλογή), παρουσίαση των μαθητών μέσω ενός e-Book και ενός τραγουδιού.
- **Νοέμβριος:** Δημιουργία ενός βίντεο μαγειρικής με παραδοσιακή συνταγή κάθε χώρας, παρουσίαση τραγουδιού με θέμα το φαγητό.
- **Δεκέμβριος:** Δημιουργία ψηφιακής αφίσας με τοπικές και διεθνείς γιορτές και έθιμα, δημιουργία και ανταλλαγή ψηφιακών ευχετήριων καρτών για την Πρωτοχρονιά μεταξύ των μαθητών όλων των σχολείων.
- **Ιανουάριος:** Ψηφιακό κουίζ με πολιτισμικές, γλωσσικές, λεξιλογικές και γραμματικές ερωτήσεις το οποίο δημιούργησαν από κοινού όλοι οι εκπαιδευτικοί και έπαιξαν συγχρόνως οι μαθητές των συμμετεχόντων σχολείων ως «αντίπαλοι», παρουσίαση τραγουδιού γενεθλίων.
- **Φεβρουάριος:** Ψηφιακό παιχνίδι με θέμα τα χόμπι, δημιουργία συνεργατικού εγγράφου στο οποίο οι μαθητές παρουσίασαν τα χόμπι τους, παρουσίαση τραγουδιού με θέμα τα χόμπι.
- **Μάρτιος:** Δημιουργία συνεργατικού κατάλογου και βίντεο από όλα τα συμμετέχοντα σχολεία με παραδοσιακές φορεσιές κάθε χώρας, τηλεδιάσκεψη μεταξύ των μαθητών, παρουσίαση τραγουδιού με θέμα τα ρούχα και τα χρώματα.
- Τον **Απρίλιο** είχε σχεδιαστεί να τραγουδήσουν από κοινού όλοι οι συμμετέχοντες μαθητές ένα τραγούδι με θέμα το περιβάλλον και να δημιουργήσουν ένα αντίστοιχο ψηφιακό κολάζ, ενώ για τον **Μάιο** είχε σχεδιαστεί να συγγράψουν και να τραγουδήσουν από κοινού ένα τραγούδι με θέμα τη «Φιλία». Οι δραστηριότητες αυτές δεν μπόρεσαν ωστόσο να υλοποιηθούν λόγω του υποχρεωτικού κλεισίματος των σχολείων σε όλες τις χώρες-μέλη λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Θα πρέπει τέλος να τονιστεί πως σε όλες τις δραστηριότητες οι μαθητές ήταν συν-δημιουργοί και ενεργά μέλη της ομάδας τους.

Χρήση της τεχνολογίας

Στο έργο έγινε χρήση ποικίλων συνεργατικών ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών με δημιουργικό τρόπο και ισότιμη συμμετοχή όλων των συνεργατών και μαθητών. Ενδεικτικά αναφέρονται τα *google forms* για τα ερωτηματολόγια, το *ourboox* για τη δημιουργία e-Book, το *canva* για το λογότυπο του έργου, τις ψηφιακές κάρτες και τις αφίσες, το *filmora* για το βίντεο μαγειρικής, το *youtube* και το *iMovie* για τα βίντεο με τα διάφορα τραγούδια, το *Quizizz* για το συνεργατικό κουίζ, το *learningapps* για τα ψηφιακά παιχνίδια με θέμα τα χόμπι, τα *google docs* για τη δημιουργία συνεργατικού εγγράφου με θέμα τα χόμπι, τα *google slides* για τη δημιουργία του συνεργατικού καταλόγου με τις παραδοσιακές φορεσιές κάθε χώρας, το *Movie Maker* για την παρουσίαση του σχολείου μας, το *Twinspace* για τις αναρτήσεις των μηνιαίων δραστηριοτήτων, των τελικών προϊόντων και των φωτογραφιών/βίντεο, το *What's App* και το *Instagram* για τις τηλεδιασκέψεις και την ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ των μαθητών και των εκπαιδευτικών, χωρίς τα οποία το έργο και οι δραστηριότητές του δεν θα μπορούσαν να έχουν υλοποιηθεί.

Επιλέξαμε από κοινού εργαλεία που δεν ήταν γνωστά στους μαθητές με βάση τη δυνατότητα για συνεργασία, επικοινωνία και την επίτευξη των στόχων του έργου, ενώ οι μαθητές επιμορφώθηκαν εξ αρχής για τη χρήση του Twinspace. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε και στο θέμα της ασφάλειας στο διαδίκτυο. Για το λόγο αυτό δημιουργήθηκαν στις εφαρμογές που χρησιμοποιήθηκαν λογαριασμοί με το όνομα του σχολείου, δόθηκε έμφαση στο ζήτημα των πνευματικών δικαιωμάτων κατά τη χρήση υλικού από το διαδίκτυο, μιλήσαμε σχετικά με το θέμα αυτό την ημέρα Ασφαλούς Πλοήγησης στο Διαδίκτυο, ενώ ζητήθηκε εξ αρχής η έγγραφη συναίνεση των κηδεμόνων των μαθητών για τη συμμετοχή των παιδιών στο έργο αλλά και για την ανάρτηση φωτογραφιών τους στο διαδίκτυο.

Τέλος, πραγματοποιήθηκε δημοσίευση των προϊόντων στο padlet του έργου, στον ιστότοπο του σχολείου και το ιστολόγιο του μαθήματος των Γερμανικών προκειμένου να υπάρχει διάχυση των τελικών προϊόντων και να μπορέσει το έργο να αναπαραχθεί και σε άλλο σχολικό περιβάλλον ή/και να αποτελέσει υπόδειγμα για άλλους εκπαιδευτικούς και σχολεία.

Αποτελέσματα, αντίκτυπος και τεκμηρίωση

Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου βιντεοσκοπούσα/ηχογραφούσα τις δραστηριότητες που έλαβαν χώρα στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου μας και έκανα συζητήσεις με τις επιμέρους ομάδες εργασίας των μαθητών/μαθητριών προκειμένου να εξάγω συμπεράσματα για την πορεία και την εξέλιξη του έργου αλλά και την επίτευξη των στόχων που είχαν αρχικά τεθεί.

Από τα στοιχεία αυτά αλλά και από τη μελέτη και την αξιολόγηση των ερωτηματολογίων και των διαγνωστικών τεστ που συμπλήρωσαν οι μαθητές/μαθητρίες τόσο πριν από την έναρξη του έργου eTwinning όσο και μετά την ολοκλήρωσή του προκύπτει ως συμπέρασμα ότι αυξήθηκε σημαντικά το κίνητρό τους για την εκμάθηση της Γερμανικής γλώσσας, κυρίως λόγω της ενεργής εμπλοκής τους στη μαθησιακή διαδικασία και της αυτόνομης κατασκευής γνώσης αλλά και λόγω της διάκρισης του έργου. Ακόμη, ξεπεράστηκαν οι αρχικές τους αναστολές, χειρίζονται με μεγαλύτερη ευχέρεια νέο λεξιλόγιο, γραμματικές δομές και εκφραστικά μέσα, βελτίωσαν τις επικοινωνιακές, γλωσσικές και ψηφιακές τους δεξιότητες και τις επιδόσεις τους συνολικά, ενώ έθεταν από κοινού στόχους, αναλάμβαναν πρωτοβουλίες καλλιεργώντας την κριτική τους σκέψη και αναζητούσαν συνεργατικά τρόπους συλλογής πληροφοριών προκειμένου να φέρουν σε πέρας την εκάστοτε δραστηριότητα. Παράλληλα, τους άρεσε ιδιαίτερα η συνεργασία με συνομηλικούς τους από άλλες χώρες, η χρήση ποικίλων ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών, η θέσπιση κοινών στόχων, η ανάληψη πρωτοβουλιών και η αυτόνομη μάθηση με παιχνιδιάρη τρόπο. Στην επιτυχία του έργου συνέβαλε ακόμη η ανάρτηση των δραστηριοτήτων στο Twinspace και η παρακολούθηση/ο σχολιασμός των προϊόντων των εταίρων, ενώ οι συμμετέχοντες μαθητές δήλωσαν κατά την αποτίμηση του έργου μέσω του ψηφιακού ερωτηματολογίου πολύ ικανοποιημένοι και εξέφρασαν την επιθυμία να συμμετάσχουν ξανά σε ένα έργο eTwinning.

Καθώς στο έργο eTwinning συμμετείχαν περίπου οι μισοί μαθητές της Α' Γυμνασίου του σχολείου μας θεωρώ τέλος σημαντικό να επισημάνω ότι μετά από μελέτη και σύγκριση των επιδόσεων των μαθητών/μαθητριών παρατηρείται αρκετά μεγάλη διαφοροποίηση ως προς το γνωστικό επίπεδο των μαθητών/μαθητριών που συμμετείχαν στο έργο σε σχέση με τους υπόλοιπους

μαθητές/τις υπόλοιπες μαθήτριες μιας και οι επιδόσεις των συμμετεχόντων στο έργο μαθητών βελτιώθηκαν αισθητά στο σύνολό τους.

Για μένα ήταν επίσης μια πολύτιμη και ξεχωριστή εμπειρία καθώς δεν είχα υλοποιήσει ξανά ένα έργο eTwinning. Συνεργάστηκα ισότιμα με τους συνεργάτες μου ανταλλάσσοντας απόψεις με συναδέλφους από άλλες χώρες, ενώ παράλληλα εξοικειώθηκα περισσότερο με τη χρήση διαφόρων ψηφιακών εργαλείων στη διδασκαλία μου με αποτέλεσμα να αναπτύξουν οι μαθητές μου πολλαπλούς γραμματισμούς, να εμπλακούν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία και να αυξηθεί το κίνητρό τους για την εκμάθηση της Γερμανικής γλώσσας. Η διαρκής συνεργασία και επικοινωνία με τους συνεργάτες συνέβαλε επίσης στην τήρηση του χρονοδιαγράμματος και την εκπλήρωση των στόχων του έργου.

Και το σχολείο μου ωφελήθηκε ωστόσο μιας και έγινε μια αρχή καθώς δεν είχε υλοποιηθεί άλλο έργο eTwinning, ενώ προκλήθηκε και το ενδιαφέρον των συναδέλφων και άλλων μαθητών. Αυτό είναι ίσως το σημαντικότερο αποτέλεσμα του έργου πέρα από την ενεργοποίηση των συμμετεχόντων μαθητών και τη βελτίωση των δεξιοτήτων τους. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι το έργο „*Deutsche Hitparade*“ βραβεύτηκε τόσο με την Εθνική Ετικέτα Ποιότητας από την Εθνική Υπηρεσία Στήριξης της χώρας μας όσο και με την Ευρωπαϊκή Ετικέτα Ποιότητας από την Κεντρική Υπηρεσία Στήριξης.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018). Παράρτημα της Πρότασης Σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης. Ανακτήθηκε στις 26 Οκτωβρίου 2020 από τη διεύθυνση <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018DC0024&from=EN>.

Πλατφόρμα eTwinning: <https://www.etwinning.net/el/pub/index.htm> (Ημερομηνία προσπέλασης: 26 Οκτωβρίου 2020).

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (2011): Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις ξένες γλώσσες. Ανακτήθηκε στις 26 Οκτωβρίου 2020 από τη διεύθυνση <https://rce12.enl.uoa.gr/xenesglossesedu2/?p=87>.

Χαρτζουλιάκης, Β. & Χρύσου, Μ. (2013): Το Διαδίκτυο στο μάθημα της ξένης γλώσσας. Στο Δενδρινού, Β. & Καραβά, Ε. (2013): Ξενόγλωσση Εκπαίδευση για την προώθηση της πολυγλωσσίας στην Ελλάδα σήμερα: Προσεγγίσεις και πρακτικές διδασκαλίας, Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών & Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, σσ. 123-141.

Overmann, M. (2002): Handlungs- und partnerorientierte Lehrerfortbildung aus konstruktivistischer Sicht. In: Königs, G./ Zöfgen, E.: Fremdsprachen Lehren und Lernen. Themenschwerpunkt: Lehrerausbildung in der Diskussion, 31, Tübingen: Narr, S. 203f.

Wastiau, P., Crawley, Chr., Gilleran, A. (2011): Schüler und Schülerinnen in eTwinning. Fallstudien zur Schülerbeteiligung. Zentrale eTwinning-Koordinierungsstelle-European Schoolnet, Brüssel, S. 9.

Wolff, D. (2002): Fremdsprachenlernen als Konstruktion: Grundlagen für eine konstruktivistische Fremdsprachendidaktik. Frankfurt/ Main: Peter Lang, S. 359 f.